

EURÓPSKY PARLAMENT

2014 - 2019

Výbor pre zamestnanosť a sociálne veci

2014/2236(INI)

15.4.2015

NÁVRH SPRÁVY

o sociálnom podnikaní a sociálnej inovácii v boji proti nezamestnanosti
(2014/2236(INI))

Výbor pre zamestnanosť a sociálne veci

Spravodajkyňa: Verónica Lope Fontagné

OBSAH

	Strana
NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU	3
DÔVODOVÁ SPRÁVA	8

NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU

o sociálnom podnikaní a sociálnej inovácii v boji proti nezamestnanosti (2014/2236(INI))

Európsky parlament,

- so zreteľom na oznámenie Komisie z 3. marca 2012 s názvom Európa 2020: stratégia na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu¹,
  - so zreteľom na svoje uznesenie zo 6. februára 2013 o sociálnej zodpovednosti podnikov: zodpovedné a transparentné správanie podnikov a udržateľný rast¹,
  - so zreteľom na svoje uznesenie z 19. februára 2009 o sociálnom hospodárstve²,
  - so zreteľom na článok 184 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
  - so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 346/2013 zo 17. apríla 2013 o európskych fondoch sociálneho podnikania,
  - so zreteľom na svoje uznesenie z 20. novembra 2012 o iniciatíve pre sociálne podnikanie – vytvárať prostredie na podporu sociálnych podnikov v rámci sociálnej ekonomiky a sociálnych inovácií³,
  - so zreteľom na svoje vyhlásenie prijaté 10. marca 2011⁴,
  - so zreteľom na závery Rady z 20. mája 2014 o podpore podnikania mládeže v záujme posilnenia sociálneho začlenenia mladých ľudí⁵,
  - so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1296/2013 z 11. decembra 2013 o programe Európskej únie v oblasti zamestnanosti a sociálnej inovácie (EaSI), ktorým sa zavádza os pre mikrofinancovanie a sociálne podnikanie,
  - so zreteľom na oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov z 20. októbra 2011 s názvom Iniciatíva pre sociálne podnikanie (COM(2011)0682),
  - so zreteľom na článok 52 rokovacieho poriadku,
  - so zreteľom na správu Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci (A8-0000/2015),
- A. keďže sociálne hospodárstvo poskytuje zamestnanie vyše 14 miliónom osôb, čo predstavuje približne 6,5 % pracovníkov EÚ; keďže v EÚ sú 2 milióny podnikov sociálneho hospodárstva, čo predstavuje 10 % podnikov Únie;

---

¹ Prijaté texty, P7_TA(2013)0049.

² Ú. v. EÚ C 76 E, 25.3.2010, s. 16.

³ Prijaté texty, P7_TA(2012)0429.

⁴ Ú. v. EÚ C 199 E, 7.7.2012, s. 187.

⁵ [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:52014XG0614\(04\)&from=SK](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:52014XG0614(04)&from=SK)

- B. keďže v dôsledku hospodárskej a finančnej krízy vzrástla miera chudoby a sociálneho vylúčenia, ako aj dlhodobej nezamestnanosti;
- C. keďže podniky sociálneho hospodárstva sú pružnejšie a inovatívnejšie, ponúkajú priaznivejšie pracovné podmienky a lepšie sa prispôsobujú hospodárskej a sociálnej situácii;
- D. keďže pre podniky sociálneho hospodárstva je príznačné silné zapojenie ich členov alebo partnerov do riadenia podniku a veľká transparentnosť ich operácií a reagujú na rastúci dopyt občanov po etickom a sociálnom podnikovom správaní, šetrnom k životnému prostrediu;
- E. keďže medzi podniky sociálneho hospodárstva sa zaraďuje široká škála podnikov a keďže väčšina týchto podnikov nie je uznaná právnym rámcom na európskej úrovni, pričom sú uznávané iba na vnútroštátnej úrovni, aj to iba v niektorých členských štátoch a v rôznych právnych podobách;
- F. keďže sociálna inovácia sa týka nových nápadov, či už ide o produkty alebo modely sociálnej organizácie, nasmerovaných na riešenie nových sociálnych a environmentálnych požiadaviek a výziev, akými sú starnutie obyvateľstva, zosúladenie pracovného a rodinného života, riadenie rôznorodosti, nezamestnanosť mladých ľudí či zmena klímy;
- G. keďže nedostatok uznania, s ktorým sa podniky sociálneho hospodárstva často stretávajú, im ešte viac komplikuje prístup k financovaniu, či už verejnému alebo súkromnému; keďže podniky sociálneho hospodárstva sú väčšinou MSP a mikropodniky;
- H. keďže vzdelávanie a odborná príprava musia byť prioritou pri podnecovaní podnikateľského nadšenia našich mladých ľudí;
- I. keďže sociálne hospodárstvo a predovšetkým integračné podniky ponúkajú pracovné možnosti osobám, ktoré sú najviac odlúčené od trhu práce;

Úvod

1. tvrdí, že podniky sociálneho hospodárstva sú tie podniky, ktorých hlavným cieľom je splnenie ich sociálneho zámeru, ktorým je tvorba zamestnania pre zraniteľné kolektívy, poskytovanie služieb ich členom alebo vo všeobecnosti tvorba pozitívneho sociálneho a sociálno-environmentálneho vplyvu, zároveň s maximalizáciou prínosov pre ich členov alebo partnerov za opätovného investovania výhod s cieľom dosiahnuť tieto ciele; zdôrazňuje, že napriek právnym rozdielom a rozdielom v činnosti podnikov sociálneho hospodárstva v celej EÚ majú tieto podniky celú škálu spoločných a rozpoznateľných znakov;
2. zdôrazňuje, že podniky sociálneho hospodárstva sú pevne zakotvené v miestnom a regionálnom prostredí, čo im umožňuje lepšie rozpoznať jeho osobitné potreby a ponúknuť produkty a služby vyhovujúce týmto potrebám a zlepšovať sociálnu a územnú súdržnosť;
3. s potešením víta nárast počtu konvenčných podnikov, ktoré vo svojich obchodných

programoch uplatňujú stratégie sociálnej zodpovednosti podnikov; pripomína, že uplatňovanie sociálnej zodpovednosti podnikov nie je dostatočnou podmienkou na to, aby podnik mohol byť považovaný za podnik sociálneho hospodárstva;

4. je presvedčený, že sociálna inovácia významným spôsobom prispieva k vytváraniu základov udržateľnejšieho, inkluzívnejšieho rastu v službách spoločnosti, ktorý vytvára lepšiu sociálnu súdržnosť;
5. pripomína, že na to, aby sa posilnili podnikateľské kapacity, profesionalizácia, podmienky na rozvoj a rast podnikov sociálneho hospodárstva a tvorba sociálnych inovačných zoskupení, je potrebné podporiť vzájomné výmeny s ďalšími inovatívnymi sociálnymi podnikateľmi, s akademickou obcou a sociálnymi investormi;

Stratégia Európa 2020

6. uznáva, že EÚ má pred sebou ešte dlhú cestu k splneniu cieľov vytýčených v stratégii Európa 2020, najmä pokiaľ ide o ciele súvisiace so zamestnaním, inováciou a znižovaním chudoby a že sociálne hospodárstvo prispieva k udržateľnému, inteligentnému a inkluzívnemu hospodárskemu modelu v súlade s cieľmi stratégie Európa 2020;
7. prízvukuje, že vzhľadom na svoj sociálny a inkluzívny charakter sociálne hospodárstvo ponúka najzraniteľnejším skupinám zamestnanie, čím prispieva k hospodárskemu rastu, solidarite a sociálnej súdržnosti;
8. žiada Komisiu a členské štáty, aby do akčných plánov týkajúcich sa zamestnanosti a sociálneho začlenenia zaradili podniky sociálneho hospodárstva;
9. žiada členské štáty, aby do svojich vnútroštátnych systémov záruk pre mladých ľudí začlenili opatrenia na podporu sociálneho podnikania a sociálnej inovácie;
10. zdôrazňuje, že podniky sociálneho hospodárstva sa pri prístupe k verejným zákazkám stretávajú s ťažkosťami; žiada, aby sa uľahčila ich účasť vo verejnom obstarávaní prostredníctvom primeraného poradenstva a zjednodušenia postupov, ktoré musia absolvovať; žiada, aby sa vo verejnom obstarávaní uprednostňovali ponuky, ktoré okrem nižšej ceny prinesú vyššiu hospodársku a sociálnu hodnotu, pričom sa do verejných zákaziek začlenia sociálne alebo environmentálne kritériá;
11. s uspokojením víta revíziu smernice o verejnom obstarávaní, ktorá obsahuje sociálne ustanovenia a kritériá zamerané okrem iného na podnietenie sociálneho začlenenia a inovácie; povzbudzuje členské štáty k tomu, aby do procesov verejného obstarávania zahrnuli sociálne ustanovenia a kritériá;

Financovanie

12. vyjadruje poľutovanie nad tým, že podniky sociálneho hospodárstva majú dokonca väčší problém získať financovanie než tradičné podniky, a to z verejných i súkromných zdrojov;
13. upozorňuje, že prístup k financovaniu komplikuje skutočnosť, že pracovníci inštitúcií finančného sprostredkovania nie sú oboznámení s realitou týchto podnikov; zdôrazňuje potrebu zlepšiť vzdelávanie týchto pracovníkov o podnikoch sociálneho hospodárstva,

- aby sa uľahčil ich prístup k financovaniu;
14. s uspokojením víta schválenie nariadenia o európskych fondoch sociálneho podnikania;
  15. zdôrazňuje úlohu, ktorú má zohrávať os sociálneho podnikania programu EaSI a ostatné štrukturálne fondy a európske programy pri zlepšovaní ich financovania;
  16. zdôrazňuje potrebu podporovať podniky sociálneho hospodárstva dostatočnými finančnými prostriedkami na miestnej, regionálnej a vnútroštátnej úrovni a na úrovni EÚ; považuje za potrebné zlepšiť prístup k financovaniu sociálneho hospodárstva prostredníctvom rozličných foriem financovania, ako sú európske fondy, fondy rizikového kapitálu, mikroúvery a kolektívne mikrofinancovanie (crowdfunding);
  17. žiada Komisiu, aby uplatňovala čo možno najvyššiu flexibilitu v oblasti štátnej pomoci určenej podnikom sociálneho hospodárstva a aby uľahčila pochopenie a vyčleňovanie štátnej pomoci týmto podnikom zo strany miestnych a regionálnych orgánov;
  18. žiada, aby sa pri hodnotení projektov Európskeho fondu pre strategické investície zohľadnili investície do sociálneho hospodárstva;

Odborná príprava

19. žiada členské štáty, aby do študijných osnov a plánov odbornej prípravy zahrnuli podnikanie a zásady sociálneho hospodárstva;
20. zdôrazňuje, že niektoré sociálne podniky sú konkurencieschopné a zaujímajú vo svojom odvetví vedúce postavenie, pričom iné potrebujú špecializované poznatky, aby rozbehli, rozvinuli a riadili svoje podniky; žiada členské štáty, aby vypracovali učebné plány, ktoré budú venované a prispôbené osobitne podnikateľom sociálneho sektora s cieľom rozvinúť základné kapacity a vedomosti o podnikovom riadení;
21. žiada členské štáty, aby podporovali celoživotné vzdelávanie pracovníkov v staršom veku a dlhodobo nezamestnaných, aby sa umožnil ich prechod na sociálne hospodárstvo;

Podpora a propagácia

22. vyjadruje poľutovanie nad nízkou mierou uznania, ktoré sa venuje sociálnemu hospodárstvu na európskej úrovni; nazdáva sa, že lepšiemu zapojeniu spoločnosti do sociálneho hospodárstva by prospelo zlepšenie zberu údajov, výmena informácií a osvedčených postupov na európskej úrovni a lepšie šírenie informácií o sociálnom hospodárstve a jeho úspechoch v médiách, čo by prispelo k lepšiemu pochopeniu, uznaniu a viditeľnosti tohto sektora;
23. žiada Komisiu, aby uskutočnila komparatívnu štúdiu o vnútroštátnych systémoch certifikácie a označovania sociálneho hospodárstva a aby umožnila vzájomnú výmenu osvedčených postupov v úzkej spolupráci s podnikmi sociálneho hospodárstva;
24. žiada Komisiu a členské štáty, aby vytvorili priaznivé prostredie pre tvorbu podnikateľských inkubátorov pre podniky sociálneho hospodárstva;
25. žiada členské štáty, aby zohľadnili osvedčené postupy týkajúce sa prispôsobovania

vnútroštátnych fiškálnych režimov v prospech sociálnych podnikov a solidárnych investícií;

26. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade a Komisii.

DÔVODOVÁ SPRÁVA

EÚ vytýčila smerovanie svojej činnosti v stratégii Európa 2020 prostredníctvom veľmi ambiciózných cieľov, ktoré nemôže prehliadať.

Napriek tomu hospodárska a finančná kríza, ktorou EÚ trpela v posledných rokoch a ktorá sa našťastie už chýli ku koncu, spôsobila, že sme sa od týchto cieľov odklonili, čo nás donútilo pretvoriť hospodársky a sociálny model tak, aby budúci rast nebol iba udržateľný, ale aby dodržiaval zásady hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti, o ktorú sa EÚ opiera.

EÚ musí v krátkodobom výhľade čeliť dôležitým výzvam, akými sú hospodárska a finančná udržateľnosť, sociálna prosperita a najmä tvorba zamestnania, pričom sa treba zamerať konkrétne na najzraniteľnejšie skupiny, akými sú okrem iného mladí ľudia, ženy, seniori, dlhodobo nezamestnaní, osoby so zdravotným postihnutím, prisťahovalci či rómska komunita. Ale ak má EÚ tieto výzvy prekonať, nesmie zabúdať na budúce výzvy, akými sú starnutie obyvateľstva či vyľudňovanie vidieckych oblastí.

A na to, aby sa jej podarilo tieto ciele splniť, hlavnú úlohu musí zohrávať sociálne hospodárstvo.

Podniky sociálneho hospodárstva sa prejavili ako odolnejšie voči hospodárskym otrasom a ako schopné ponúknuť inovatívne riešenia podporujúce súdržnosť a sociálne začlenenie či tvorbu zamestnania.

Okrem toho majú podniky sociálneho hospodárstva pevné puto s miestnym a regionálnym prostredím, takže ponúkajú vhodné odpovede na osobité potreby.

Sociálne podnikanie a sociálna inovácia budú nevyhnutné na ďalší rozvoj sociálneho hospodárstva. Preto je rozhodujúce venovať osobitnú pozornosť vzdelávaniu a odbornej príprave. EÚ musí mladým ľuďom už od útleho veku vstěpovať toto potrebné inovačné a podnikateľské nadšenie.

Na druhej strane si nesmieme myliť sociálne hospodárstvo so sociálnou zodpovednosťou podnikov. Podnik sociálneho hospodárstva je ten, ktorého hlavným cieľom je mať sociálny zámer namiesto tvorby prínosov pre ich majiteľov alebo partnerov, pričom sociálna zodpovednosť podnikov znamená, že podniky do svojich obchodných programov dobrovoľne začlenia sociálne a environmentálne ciele.

Sociálna inovácia a podnikanie sú preto kľúčom k rozvoju sociálneho hospodárstva a na to, aby sa podnietili, by sa malo vyvinúť úsilie v týchto oblastiach:

- vzdelávanie a odborná príprava
- zlepšenie financovania
- lepšia viditeľnosť na európskej a vnútroštátnej úrovni a výmena informácií a osvedčených postupov
- podpora rozvoja sociálneho hospodárstva v EÚ a v členských štátoch
- zlepšenie právneho prostredia.